

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Égész évre . . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 " "
Negyed évre . . . 2 " "

Hirdetéseket és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatal mérsekként árajzoznak szerint számít.

Kiadó hivatal:

Nadasch, Muzsik és Partlics könyv- és könyvnyomtatás egy vállalkozás a város-ház épületben, hová az előzetesek és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Égész évre . . . 8 frt 60 kr.
Fél évre . . . 4 " 30 "
Negyed évre . . . 2 " 15 "

Hirdetéseket lapunk számára a fővárosi vármegyében minden nagyobb külföldi hirdetési irodák általallanak.

Szerkesztési iroda:

Sötét-utca és a csendes-utca sarkán, Hofneder-féle házban hová minden a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Hírdetéseket pedig nem fogadjunk el. Hirdetéseket pedig küldendők.

ZOMBOR és VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden héten kétszer: Vasárnap és Csütörtökön.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.

Minden csütörtöki számhoz egy félvire terjedő könyvalakjában nyomott „regény-csarnok” csatolattal mellékel gyanánt.

Az iparos tanoncok oktatása.

A statisztikai hivatal kiderítette, hogy 75,000 iparostanonc létezik hazánkban. Ez ifjak lesznek hivatva hazai fejletlen iparunkat mai elmaradottságából európai színvonalra emelni, azt a nyugati államokéval versenyképesé tenni.

E szép hivatás mindenek felett műveltséget kíván, még pedig legalább is oly mérvűt, a mivel a nyugati államok iparosai bírnak; sajnos azonban, hogy erről nálunk még mindeddig nincs kellően gondoskodva s eltekintve a csekély számú szakiskolától, iparosaink ma, mondhatjuk csekélyebb képzettségben részesülnek, mint a földművelő paraszt.

E körülménynek tulajdonítható azután, hogy míg külföldön az iparos osztály a műveltebb társadalmi rétegekben is számot tesz, olvasó, tárgyaló körökben vagy klubokban otthonos s az intelligens osztályokban elvegyül, addig nálunk kasztszerűleg izoláltak áll. Mert míg a külföldi iparosok között igen sok nagymiveltű ember található s a kézművesek testületében sok az értelmes, olvasott ember, addig nálunk ilyenek csak elvétve akadnak s a nagy tömeg a paraszttól csakis ruházatában különbözik. Söt nem ritka az olyan iparos sem, aki nevet nem képes leírni.

Hogy e műveltségi viszonyok mellett iparosaink a külföldiek által túlszarnyaltatnak, az igen természetes, mert se finomabb izléstük nincs, se nagyobb szabású s terszerű működésre nem képesek. Mi rossz néven vesszük fourainktól, hogy minden nagyobb felszerelést külföldi iparosok által végeztetnek; mert az okokat nem akarjuk számba venni, melyek által erre kényszerítették. Egy gazdag fő-

urral volt szerencsém egy ízben e dologról véleményt cserélni: „Lássá — mondá ő — ha ma egy kezlakot be akarok rendeztetni, megírom a párisi iparosnak, mily stílusban épült a lak, hány s mily nagyszámú ebben a szobák száma, mily színűre festvék a falak s néhány hét múlva a legzűlésebben van berendezve az épület. Hazai iparosainkkal ezt nem tehetem, mert több ízben tapasztaltam, hogy izléstük nincs s nem is lehet, mert még a különböző stílusokat sem ismerik. A magyar iparos alkalmas egy butoradarab elkészítésére, de nem terszerű munkálatokra.” — E szavakban fouraink véleménye tükröződik vissza s ha a fővárosi világlátott iparosoktól eltekintünk, be kell ismernünk, hogy sokban igazak van.

Sokkal mostalább viszonyok közt növekedtek fel mai iparosaink, minthogy több igényt apóhiatnánk irányukban, felelte sajnos volna azonban, ha a mai tanonc ifjúságot is az eddigi módon nevelnek fel, ha ezeknek sem nyujtanánk bővebb alkalmat kiképezésükre.

A nyugati államokban mindenütt felfogták az iparoktatás nagyfontosságát s már évtizedek előtt gondoskodtak erről. Németország, Belgium s különösen Franciaország törvényekkel is kötelezték a népesebb városokat ipariskolák felállítására s hogy mily fokra emelték ezáltal iparuk termelő képességét, azt mi nemcsak látjuk, de fájdalmasan érezzük is. És ez államok még folyton fejlesztik iparoktatásukat, annyira, hogy ott alig találunk oly 2—3 ezer lakóval bíró városkát, melyben, ha önálló ipariskola nincs is, a létező tanodák hetenkint 8—10 órán át nem nyujtanak oktatást az iparos ifjúságnak, míg nálunk ezek képzéséről ki sem

gondoskodik. A létező két ipartanoda s talán öt ipartanóműhely, sokkal kisebb körben mozognak, mintsem egy hazánkhoz hasonló nagy állam iparának átalakítását várhatnók tőlük s az ezen üdvös czeiből alakult egyesületek működése sem hat ki oda, hogy az egész iparosztály kiemelhesse mai elmaradottságából. Itt kihatóbb intézkedésekre volna szükség.

Nálunk a szalok legtöbbször 10 éves korában adja gyermekét tanoncznak, vagyis oly korban, midőn még az elemi iskolát sem végezte el. Továbbképzéséről csakis anyiban van gondoskodva, amennyiben a földműves gyermekekkel együtt köteles az ismétő iskolába járni. Az a képzettség pedig, a mit ez uton nyer, nem képesítheti ott egyebire a szó közönséges értelmében vélt közműveségnél. A nagyobb városainkban létező inasiskolák sem nyujtanak többet az elemi ismereteknél. Ily hiányos képzettség mellett pedig iparosaink nem állhatják meg a versenyt a külföldiekkel.

Németországban 18-ik életévig minden tanonc vagy segéd köteles a továbbképző iparoktatási látogatására. Ez pedig két tanfolyamból áll: az alsó, azok számára, kik hiányos elemi ismeretekkel bírnak, a vallásos kívül a népkisola felsőbb osztályainak tantárgyait (a rajzot is) tanítja; a felsőben: fizika, vegytan, szám-, ügyviteltan és francia (esetleg valamely más idegen) nyelv taníttatik. Mindkét folyamat hetenkint legalább 10 órán át kötelesek látogatni az illetéket. Belgiumban hasonló módon van gondoskodva az iparoktatásról azon különbséggel, hogy itt a fosuly a mechanika és technológiára fektetetik.

Franciaországban az ipariskolák rendszerint

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

SERENÁD.

Hugo Viktor.

Ha este karjaimban
Megzendül éneked,
S fejed keblemre hajva,
Szívem szavát leszed:
Megerített nagy bajt: hogy
Az óra úgy halad . . .
S én halgatnám örökre
Az ódes hangokat!

Ha rán mosolygós, orozádon
Szerelméd képe van,
A kepről szent büszgéd
Tekint rám nyájasan.
Ne szólj, hogy el ne tűnjék,
Hisz én nem kétkedtem:
Órok mosoly az ajkán,
Órok tanud leszen.

Ha álom jó szemedre,
Folított orkodom,
Ajkad velem susogja —
Csak álmodj, gyönyörömd!
Előmbé táruj ekkor,
A búvárs tiszta menyő:
Oh hajgy örökre élnem
E mennyben! Csak pihenj.

Cziglányi Bela.

Emlék a multból.

— Kézirat. —

Írta: Kun Melánia

Néha oly élelken, oly kedvesen vonulnak elé emlékezetemben a vig gyermekök feledhetlen órai. Olykor azt hiszem, még mindig ugyanazon gyermek leány vagyok, kinek bohóbnál bohóbb eszmék kerígenek agyában, ki oly nagy ünnepelességgel alapította meg a „hármass szövetséget”, — melynek tagjai t. i. M. Erzsike, H. Jolán és én, nyáron együtt kergeték a pillangót a reteken, együtt szedték örüsi vadvirág bokraitakat a mezőn, együtt kóstolgattak a félig érett sárga baraczkot, és ha rajta értek egymásért addig vélekedeztek, a mig mindannyian kikerülték a büntetést, együtt iszankoltak telen a „bara” alig befagyott jégén, a mig egyszerre a „hármass szövetség” alatt megingott, megroppant a jég, és rémes robajjal tüntünk el a mocsárban. Végre azonban sikerült kímásznunk a békák hazájából, és térdig lucskosan sárosan mentünk a konyhaba, és a tuz elé állva száruztattuk ruhainkat, égő-földre kérve Zsuzsi szakácsnét, hogy meg ne mondja a felsőbb itéllő tábláknak, melyeknek ítélete csakhamar véget vetett volna a „hármass szövetség” jégén való iszankodásának . . .

Midzen drága, feledhetlen órák e perczben is oly élelken tűnnek fel lelki szemeim előtt, a midőn itt ülök íróasztalumnál, . . . és a „Zombor és Vidéke” számára akarok tárczát írni.

Hiába őzpontosítom azonban gondolataimat, hiába tisztázom eszmeimnek zavaros tömegeket, minden újabb agyamban felvilanó tárgynál, ismét előmbé áll gonosz koboldként a multnak emlékezte. Legyen tehát! Az

egyszer meg fog bocsájtani az igen tisztelt olvasó közönség, hogy „szeregy személyiségen” élményeivel unatom, és jelenleg azon epizódot vagyok emlandandó, hogy miként csaptam én fel „kek harisnyának.”

Tizenkét, tizenhárom éves gyermek leányok voltunk mi akkor, a midőn nagy komolysággal kötöttük meg egymás között a „hármass szövetséget”. Mint mindenben, úgy ennek is én voltam kezdeményezője. Kezdetben kinevettek barátom különös tervennem, azonban igen jó rábeszélő tehetséggel lévén megáldva, és határtalan makacsággal bírva terveim keresztül vitelében, majd addig sarkalva, osztóelve Jolánt, hogy vegre beleegyezését adá, nem különben Erzsike is. Egy szép vasárnap delután nálunk gyűltek egybe. Előtte való napokon nem kevés fejtörés után elkészítém a „hármass szövetség” szerződésének pontjait, melyek közül csupán egy párt tartok felémeltésre méltónak, hogy azokkal mintegy megvilágítsam egyesületesnk értelmét és céljait. Mi hármán vagyunk ugyan, de mind gondolatainkban, mind szavainkban, és tetteinkben örökre egyet fogunk képezni. Személyes titkainkat csupán a „hármass szövetség” tagjaival szabad tudatnunk, kiknek egyetlen szóval sem szabad elárulni tarsukat. Egyikünk sem vihet végebe oly cselekményt, melybe előbb a szövetség másik két tagja bele nem egyezett. És végre mi támogatni, gyámoltatni tartozunk egymásnak. A szövetség tagjain kívül más soha sem szabad barátságunkkal megajándékozni. A sors bármily messzire eltávolít is bennünket az élelben, fenntartjuk szerződésünk alapszabályait. Erre esküszünk! Ezek valának a „hármass szövetség” főbb pontjai. Mindhármán unnepelesen írtuk a szerződés alá nevünket, melynek hitelleltségét bizonyítja a rajt mosolygo

negy évfolyamból állanak s hozzáférhetőek minden 13-ik életévet betöltött tanonc vagy munkás számára, ha ez a népiskolát befejezte; a folsólyt it is a matematika, fizika, chemia, mechanika és rajza fektették. Ha versenyképessé akarjuk tenni iparosainkat, ennek megfelelőleg kellene gondoskodni a mi tanoncaink képzéséről is. És ezt elérhetőek nélkül, hogy akár az állam, akár az egyes községek tülterhelhők. Hazánk minden nagyobb községében vannak az elemi iskoláink nagyobb tanodák, ezeknek tanárait esekély javadalmazással meglehetne nyerni arra, hogy az iparos tanoncok számára esti tanfolyamokat rendezzenek be heti 10 vagy 12 órai tanítással s ezek tétlenül föleg az azon vidéken honos iparigara, rendezhetnék be tantervüket, miáltal rövid idő alatt jelentékenyen hozzájárulhatnánk iparosaink műveléséhez s iparunk emeléséhez. Csakis ez uton tehetjük iparunkat a külföld del versenyképessé, e nélkül soha.

Mert nem szabad azt felednünk, hogy minden társadalmi osztály produktív képessége annak műveltségétől függ; egy társadalmi osztály műveltségét pedig nem a kimagasló egyesek, hanem a tömeg általános képzettsége teszi ki. Ezért, ha mi az ipart akarjuk fejleszteni, nem elég néhány ipartanodát állítani, hanem gondoskodnunk kell, hogy az a hetvenötzernyi iparos tanonc részétlőn hivatasának megfelelő műveltségben.

Jog és hatalom.

— Carlyle után. —

Nem az, a mije az embernek külsőleg van, vagy hiányzik alkotja annak boldogságát, vagy boldogtalanságát. Meztelenséget, éhséget, mindenemű bajt, magát a halált is, örvendezve elszenvedjük már, mikor a szívnek nem volt baja. Az igazságtalanság érzése az, amit nem viselhet el egy ember sem. A legbutább fekete afrikai nem viselheti el, hogy igazságtalanul bánjanak vele. Egyetlen ember sem viselheti el és nem tartozik elviselni. Egy mélyebb törvény minden papírosan levő törvénynél, egyenesen isten keze által az ember legbensőbb bensejébe írott törvény az, mely szünet nélkül tiltakozik az ellen.

Mi az igazságtalanság?

Csupán más néve a rendellenességnek, a nembecsületességnek, a valótlanságnak; olyan dolog, a melyt a becsületesség teremtett természet, éppen azért, mert az nem khaos, s vakon keringő törvény nélküli fantasma visszautasít s megtagad.

Nem a bántalom külső fájdalma az, a mi felázaszt; az habár a hátunk geroscs korbáccsal

való verésében vagy a fonék a testről való leszülésben állana is; aránylag kis dolog. Az igazi bánás a léleknek fájdalma és megbélyegzése az erkölcsi „én”-en utjett sérelem. A leglétebb bohóc kénytelen harci állást venni fel, és ellentálni a halálig, ha ilyenmel illetik. Nem éllhet az alatt; saját lelke fenhangon mondja s az egész mindenség hallgatag folytonos helyesléssel int reá: ez nem lehet.

Kénytelen megboszulni magát, jóvá tenni ügyét ismét, hogy így az e nyém legyen az „enyém”, a tied a „tied” s mindenik fél világosan saját alapjára helyezkedvén a rend visszaállítassék. Van valami végtelenül tisztelgetőm ebben s mondhatjuk, egyetemesen tisztelt; ez a férfiaságunk közös jegye, — igazolván magát mindnyájunkban; alapja mindannak, a mi ér valamit bennünk, s felületen különbségekkel ugyanaz mindnyájunkban. A mi a rendellenesség, mely természetnél fogva esztelen, a leggyűlöletesebb dolog az ember előtt, a ki az egészség és rend által él; ugy az igaztalanság a leggonoszabb rossz, némelyek az egyetlen rossznak tartják ebben a világban. Minden ember alá van vetve a munkának, a családásnak, a boldogtalanságnak; és ez ő sorsuk itt alant.

De mégis minden szívben kitörülhetlenül a kételkedő logika a bánat, a megromlás sőt maga a kétségbeesés által is, ott van egy kicsiny csendes hang, mely azt hirdeti, hogy nem az a végleges sors; hogy akárminő kegyetlennek, sivárnak és zürzavarosnak lássék is az: isten uralkodik a fölött; s hogy az nem igazságtalanság, hanem igazság. Az erőszak az ellenállás reménytelenségével a másik részen rövid időre kétségtelen, elég nyugodt állapotot biztosít. Mindazonáltal azt mondjuk, hogy állandó igazságtalanság, még ha egy végtelen hatalontól származna is az emberek által türlhetlennek bizonyulna be. Ha az emberek elvesztenék hitüket az istenben, egyetlen menedékük a szükségesség s mechanizmus vak nem-istene ellen, mely könt nint egy iszonyatos világ-katlan saját vasgyomrában elzárva tartotta: csak a lázaadás lehetne akár reményvel, akár remény nélkül. Képek volnának, mint Novalis mondja: „az öngyilkosság egy egyszerre történő egyetemes cselekménye által” kitörni a világ-katlanból s végzodnek ügyük, ha nem gyozolemben is, legalább legyozhetlenségben s egy elnyomhatatlan tiltakozásban, hogy egy ilyen világ-katlan tévedés volt s ostobaság.

Igaz, hogy a hódítás tényével gyakran találkoznak; s hódítások, melyek csupán az igazságtalanság s erőszak gyümölcsének látszanak, igazolást találnak az emberek előtt. Mégis ha megvizsgáljuk,

azt fogjuk tapasztalni, hogy e világban semmiféle hódítás nem tudott maradandóvá lenni, a mely nem bizonyult be jötekonynek épuga a meghódítottakra, mint a hódítóra nézve.

Mithridates Pontus királya a végső eszközökre kényszerülvén „népének hazaszeretetéhez folyamodott”, — de — mondja a történelem — „zsarolta, kínozta és fosztogatta őket, hosszú éveken keresztül”, az ő zsarolásai rendetlenül és pusztítva járván, mint a forgó szék, kevésbé elviselhető voltak, mint a római pontosság és szabályosság, mely rendesebb volt, de soha sem oly szigorú, s azért hazaszeretetre hiába hivatkozott. A rómaiak meghódították Mithridatest. A rómaiak meghódíták a világot s azt hódolatban tarták, mivel ok tudták legjobban kormányozni a világot, — az emberek nagy tömege nem érzé szükségének a lázadást; képeztük megítothdhetett egyben-másban; de igazi érdeküket tekintve jobban álltak, mint az előtt.

(Folytatása következik.)

A termés a Bánságban.

Megérdemli a külön méltatást. Az árvizi keletlenségek előtt a bánsági termés képezte jó részét Magyarország aratásának és kivitelre a tiszavideki mellett a bánság az, mely leginkább keresett. Évek során azonban a Bánság buzatermő rónait víz borította. Legtöbbször vetni sem lehetett, ha pedig vetés idején vízmentes volt a terület, a tavaszi esőzések alkalmával elveszett még az elvetett mag is. Súlyos csapás volt az minden egyes esztben a Bánság termelőire, de megérezte ezt az egész ország, mivel az átlagos termésnél a hiány szembeötlő volt, de azért is, mivel a kereskedelem kénytelen volt nélkülözni a Bánság kitűnő fogyasztó közönségét.

Az 1882-iki esztendő azonban a kövérek kövére és nem legkisebb előnye az, hogy a Bánság is mint elsorduló tényező szerepel. Ma már bizonyosnak vehető, hogy 1867. óta nem volt az ideihöz hasonló termés se az ország sem a Bánságnak. A vetések aratás előtt oly pompásan állottak, mint a hogy jó esztendőben csakis a Bánságban állhatnak. A hol még le nem arathattak, ott a karesu, szello által ringatott buzaszalma alig képes a magvakkal telt kalászt fenntartani és így van ez nemcsak a bala, hanem a rozs, árpa és tengerinél is. De még a burgonya is ez idén ugy fejlődött, hogy majdnem sok az ádásból és a Bánságban már ma is gondot ad: mit csináljanak e fontos czikkekel, hova tegyék?

két krajczáros bélyeg. Tanunk sem hiányoztak e komoly eszeledetnél. Jelen volt a bogárszemű Sz. Vilma, és a gyönyörű, rendszerint „ibolyának” nevezett M. Mariska, kiket már akkor a város legszebb leányaként csodáltak. Kedélyes oszonna követte a szerződés aláírását, melynek utána a fényképezés szünetlő egy csoportban örökíteni meg a „harmas szövetség” tagjait.

E percz óta élválhatatlannaká lettünk. Soha különbözőbb gondolkodású és természetű emberi lények nem találkozhattak volna össze, mint a „harmas szövetség” tagjai. Szabadon itt pár szóval megemlékezni róluk.

Soha kedvesebb leányt képzélni nem lehetett, mint a milyen M. Erzsike volt. Folyton egyformán vig, gondatlan, mosolygó. Szép szemének eszini csilágaiban sem tükrözött soha a bánat, kacaj, a vagy szenvedés kifejezése. Ugyanazon perczben, melyben megsejtették, nyugodt kedélyességgel, arcza a legfortélyosabb mosollyal fordul elülenelehez. — Haragját nem volt képes felingereini a leggonoszabb reavatkozó nyilatkozat sem, egyformán nyugodt maradt mindenkor. Gyönyörű alt hanggal bírt, és a legerzeneltesebben tudta euekneli a legszebb nédalokat a nélkül, hogy bármí felindulás is visszatükrözött volna hófehér arczaín.

H. Jolánka éppen oly pajzán, pajkosan eleven volt, mint a mily bájos és szelíves. Éjjekete szempilláitól árnyalt díó barna szemében anyai kedvesség feküdt, míg az arczaín lángoló pir igen jó illet annak olíve színehez és az ajkai közü elcsillámító hófehér gyöngyösr. Szokello eleven modorral, könnyen felingerelhető természettel bírt. Ha valami boszantotta, szeméi könybe borultak, és kesúvesen sirt, hogy alig pár percz múlva

még a szempilláin ragyogó gyöngyfátyolon keresztül annal hamisabban, csábítóbban mosolyogjon. Tudta, hogy szép és hiu volt erre. Hangjának oly kellemes, üde csengése volt, mely képes vala az első pillanatra megnyerni számára bárkinek rokonszenvét. Olykor szereté gyönyörű masnak libáit; de ezt nem rosakaratall, hanem könyed finom pointrozott meggyezésekkel tevő Szíve nem volt képmes mélyebb, bensőbb érzelmre, oly rópké volt az, mint a kicsiny madár, ki néha itt, néha ott csapong. Ha valaki, ugy egyedül en dícekedhettem osztatlan szeretetével.

Most en következnem, mint a „harmas szövetség” utolsó tagja. Ne tetelezzenek oly szerénytelenséget felrolam, hogy saját személyiségemet is lerajzolandom. Képezzük el, hogy talán én valek a szövetség legénytelenebb tagja, említest sem érdemlo, kifejezés nélküli arcvonásokkal. Anyait azonban legyen szabad megjegyzem, hogy természetem mindenben különbözött az előbb említettekétől. Személyiségem voltam néha a túlságú, borongó kedélyvel, melynek köden keresztül csupán olykor villant az egy fénysugár, legtöbbszörre gondolatimnak élve, és szívetem teljesen osztatlan legmelegebb érzeménnyel ajándékozva a „harmas szövetség” tagjainak.

Erzsike legboldogabbnak érezte magát galambjai, apró jóságai között, és a főzés nagy mesteriségének gyakorlásában, Jolánka rajongott a társaságokért, ahol teljes kedvességében ragyogott pajzansága, én pedig teljesen elégedett valék, ha magányosom elrejtett helyen könyveimmel, avagy „versek firkálásával” foglalkozhattam.

A „harmas szövetség” rendes sétatélya a „bara” partja volt. Ugy hiszen önkönek felesleges megmondanom a „bara” értelmét, mert ha jól tudom Zomborban is van ily szépséges hely, amaz álló víz, a mely

formájára nézve fő, külsejére nézve mocsár. Bizony ez nem éppen idilli hely volt. Olykor nagy portelleg kerekedett homokbuckáin, és esteinkent minnias levegő fűdult a fő felszínre. Mindezzel mi nem törődünk. Hiszen annyira szerettük azt az anyas, óriási fűzfa sort, a mely egész a fő partjig vitt! Azután ott a pula zöld pázsitot, a teméntelen mezei virágot, és a szép kilátást. Jobbra a Duna kompolygette ezüst hullámain, melynek tiszta hab fodraiban a víz, és a távolabb hegyek kék körvonalai tükrözöttek vissza. Balra a végtelen alföld zöld mezősege terjedt, a távolban összenlekezte az ég reá boruló azurkegével. Tavasszal ebéd után, nyarón este felé szoktunk volt a „bara hús partjain” andalogni. Olykor könyvet vittem magammal és leheveredve a fűben fenhangon olvastam a szövetség tapjainak.

Ez időtáiban éppen Maritit: „aranyos Erzsikejében” gyönyöröztünk. Ki ne ismerne a jeles írónét ezen fiatal kedélyvel, tavaszi költészettel, szellemteljes kellemmel írt művét. Hány fiatal leány áradozott már a „grudelli szökő ágyal” sorsára, és hánynak szívében nem hozta mozgásba a nemes érzelmek ársait, van-e egyetlen ki olvassa e regényt forró könyveket, az öröm harmatejeit nem hullatotta volna a sok viszontagság után oly szerencsés „aranyos Erzsike” sorsán. Így valánk mi is. Mig olvasmányunk tartott, nem bírtak velünk. Alunkban, ébren, minden perczünkben csak az „arany Erzsike” lebegett lelki szemünk előtt. Ennek következtében Erzsike elrontotta egyszer a hagyoma mártást, megkoszmasítván a rántást. Jolánka elfeledte megtanult francia feladványait, és én csupa szorakozottságtól egy oszonna alkalmával a pohár helyett, kávécsészembe öntöttem a vizet . . .

(Vége következik.)

Ime a jó aratás árnyoldalai is. Magyarországon a jó aratás az elszegényedett, eladósodott elmezés és nyomor által physikailag és erkölcsileg hiánytalan néphez új bátorságot ont. Ez a jó aratás még megleme, de teljes boldogság ünnepe. Már is hiány van munkaerőben és e hiány könnyen kalmatással fejlődhetik. 1867-ben is elvesztett a termelés nagy része, mert nem volt elegendő munkaerő. Ott a szántóföldön rothadt el a sok élet, mert nem bírták behordani; a cséplés, szünet munkaerő-hiány folytán csak felületesen eszközöltették a tulajdonos nagy kárára, és temérdek vagyon vesztett el a pályaudvarokon, mert nem volt elegendő waggon, és munkaerő, hogy a készletek kellő időben szállíthatóak volna rendeltetésük helyére.

Ez idén még jobb aratásunk van, mint 1867-ben, de 67 óta a munkaerő első sorban nem szaporított — ha ugyan a kivándorlások folytán nem csökkent, — de második sorban, mire nagy szükség lett volna, nem képezte, úgy hogy az ideai aratásnál ha nem egészen is, legalább részben ismétlődhetnek a 67-iki szomorú tapasztalatok. A kormány, nevezetesen a keresk. miniszter intézkedett ugyan a vasutaknál és felhívta azokat, hogy a szállítások akadálytalan eszközökre tegyék meg a szükséges intézkedéseket, de ez az intézkedés magában véve még édeskevés. Multhatatlan szükségem lenne, hogy a keresk. miniszter kérje fel a hágyügyminisztert, hogy esetleg bocsásson rendelkezésre katonai erőt és ha ezt kieszközölte, mire névbe alig foroghat fenn kétség, értesítenie kell a termelő közönséget, hogy munkaerő hiányában kérhet bizonyos megállapított összegért katonai munkaerőt.

Hogy a bőségszám termése által oly bőségszám vált aratásunk mehozza gyümölcsét, szükséges, hogy a gabonakereskedők is legyenek egy kis tekintettel a termelő érdekeire. Ne hanyagjanak szemet az elől, hogy a múlt heti eszések Németország és Franciaország termésében lényeges kárt okoztak és ne feledjék, hogy Amerika az ideai konkurrencziája messze elmarad az előbbi éveiktől. Nagyon fontos tényezők ezek és kitünően kiszakmányolhatók hazai termésünk értékesítésénél. Tehát nemcsak észszerűség, hanem a termelő iránti kis méltányosság is — és aratásunk valósággal áldásossá fog válni hazánkra.

KÜLÖNFÉLÉK.

Folyó hó 6-án vonul be Brankovits György az újonnan kinevezett szerb püspök Temesvárra. D. u. 3 óra körül érkezik meg a vonaton s a pályaudvarnál egy a temesvári egyházközségek tagjaiból alkantul küldött fogadja, az üdvözöl beszédet a szerb egyházközség alelnöke Wlachovits Szilárd fogja tartani. A Losonczy téren a lelkesítő kar üdvözli, ott veszi át a püspöki palástot és pásztorbotot. A templomba lépve Ivanovics Germán archimandrita üdvözli. E beszédre következik az ünneplés „Te deum”. Innen a püspöki székhezbe vonul a menet, hol a lépcsőzetben 12 fehérbe öltözött leányka fogja várni, virágokat szorva elébe.

Névváltoztatás. Fernbach Antal kishgyeszi lakos. Árpádfüra, Hubert Antal topolyai lakos. Hulbára.

Wittmann Bela Ó-Palánka mezővárosi jegyző segéde jegyet váltott Bohunek Vilma k. a.-nyal Baes-földvárótt.

Jankovics János n. hónapban hunyt el Dr. Lengyváry Lajos közeget orvos, 62 éves korában.

A földmivélel. ipar- és kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur. f. évi 25777. sz. a. leirata folytán a Ipest fővárosi országos vasosok eddigi hatánappal következőkép változtattak meg. Az eddigi József-napi vásár márczius második vasárnapján, az eddigi Médárd-napi vásár máj. hó utolsó vasárnapján, az eddigi János-fejvéri vásár aug. hó harmadik vasárnapján, és az eddigi Lápót-napi vásár november hó első vasárnapján kezdődik s mind-egyike két hétig, azaz bezárólag a második hét szombathéjig tart, mely vásárok alkalmával, a marha- és lovasvásárok a jelzett vásári időtartam közepén, azaz a második vasárnapon és hétfőn fognak megtartani. Az 1880. évben engedélyezett május és október havi két külön vásár közül, a majusi, az eddigi hatánappal megszüntetése mellett, ezúttal az április 24-et (Szt.-György-napot) magában foglaló hét vasárnapja előtti vasárnapon, hétfőn s kedden; az októberi pedig az eddigi időpontban, azaz október hó első vasárnapján, hétfőn és kedden fog megtartani.

Egy hivatalos min. jelentés szerint Zomborban a fillokszára 496 □ öf. Títelenben 12 holdat iníciált. Azonban a múlt év folytán Zomborban teljesen kiirtott. Títelen ellenben a tél folyamán a szőlők leszek kivágandók és az illeto területek a rákövetkező tavaszról kezdve tetszés szerinti művelés alá vevendők, de azon megszorítással, hogy gyök- és tük-növények azon helyeken egyelőre nem természetendők.

Zentáról újjak: Zenta városa a piactéren új városzház, népiszót, s berházat épített. Ezen építkezések tervezőjaira pályázatot hirdettek s a beérkezett tervek közül elbírálásra a magyar mérnök-építészegylettel két szakértő kiküldését kérelmezte. Ezen kérelemnek a felhívott egylet eleget is tett; a kiküldött megbíráltak a terveket, s a kitűzött díjakat az új városzház és berház terveivel Makay Endre fővárosi műépítész, szentesi megyeház ügyes tervezője, a népiszola tervevel pedig Pfaff Ferenc műegyetemi magántanár nyertek el.

Palocs furdore derengni kezd a szabb jövő, s kiállítás van, hogy feloldatik az elhanyagolt intézet amaz országos hírdéz-nyomás alól, melybe a szabadkai törvényhatóság sok gazdaja és intézője juttatta. Részvénnyelviselést van alakulóban. Terv szerint kibocsátának 1500 darab 100 fitos részvényjegy s a furdóhely a majdan megállapítandó feltételek értelmében a hatóságtól átvettetik. Az eszme előző életrevaló s hisszük, hogy testet is nyerend. Sz. K.

(Teny.) Beállt a közjegyzőhöz egy ur, előadván, hogy végakarátát (végrendeletét) kívánja fogalmaztatni. A közjegyző csodálkozva kérdezi csienset: „hisz ön valószínű és holnapután lesz az esküvője; igen igen — monda emez — hisz ép az okból akarom végakaromat elkészíttetni, mert a lakodalm után már az asszony akarata lesz a döntő.”

A 10-es szám Smor János bírhok herceziprimas életében. A „Magyar Sion”-ban következéket közli: Dr. Smor János bib. h. primás papihatalának 10-ik lustamában van. A János nevű esztergomi ersekek között ő a 10-ik, ugyzsmint a 10-ik volt a János nevű gyóni püspökök között is 10 sulfragan püspök van hatóság alatt, cardinalis címze 10 betűből áll, hasonlóképen neve is 10 betűből áll. Az ev 10-ik havában születetett papja.

A regi 10 és 100 forintos bankjegyek. Julius 31. jart le a határodo. Augustus 1-jétől október 31-ig a budapesti és becsi intezeteknél fogadják el hiteskepen es kisesereket vegett. November 2-ától kezdve hiteskepen már az osztrak-magyar bank intezetei sem fogadják el, hanem csak kisesereket vegett, mire nevez a határodo 1888. október 31-én jár le. E határodo lejártja után az osztrak-magyar bank nem tartozik többé a regi szaztozatos bankjegyeket beváltani. A mi a regi tízforintos bankjegyeket illeti, úgy azokat ez evi januar 2-ka óta már csak becsereles vegett lehet az osztrak-magyar bank budapesti és becsi fontezeteinél benyújtani. Az 1887. ev deczember 31. a becserelesi határodo is lejár s ettől az időtől fogva a bank nem köteles többé regi tízforintos bankjegyeket beváltani.

Az angolok Alaxandriában. Ez képezheti vig opraiahoz neonsokara címzet a hazafiai dicsőséget megnekió hibermi lantosnak. Mert biz' elég luresa világot vet az angol katonákra azon eszt, mely 1882. evi június hó 18-án éjjel törtent. A „Habicht” nevű nemet gozhajo kapitánya azt vette eszre, hogy hajója fele több toob angol katonáa evez egy nagyobb csónakon. Mikor közel juttottak, megkérdezte tőlük, hogy mit akarnak? Az angolok azt hittek, hogy az „Inflexible” vezérhajó előtt vannak, s azt felelték, hogy legyereketk jöttek, mert az ovekiet alvós bevonat tőlük az arabok! Gyönyörű katonák!

Pompadour! egy harmad rendű inádoja kérte, engedtes meg, hogy barhol is megcsokolihassa; o sirtett meletagságban így válaszolt: „Legtehebb körmeimet engedhetnem önnek csokolisra, miután azt nem turnem, hogy testemen barhol is királyokkal, vagy más főurakkal találkozzék.”

A taviratozni szokott közönség tajeokozsára a süngyhivatali reven kozoljuk a következőket: „F. aug. hó 1-től a feladási taviratólapok csak 1 kirnyi új lehetese mellett szolgáltatnak ki. Ha a tel a tavirát szerkesztésenei több feladást lapot hasznal fel vagy roit el, minden egyes felhasznált lapert 1 krt hzet. — Elrontott példányok vissza nem vetetnek. — Ha a tel a tavirát saját papjára, vagy saját nyomtatványára írva adja fel, a kinestarti feladási lapert, melyre tavirata feiragasztatik egy krt hzet.”

Bélu lmba. Egy vidéki lap tavirátot kapott, melyben tudtára adjak, hogy a »Zombori színház az oszre ekeksül.” A tavirátot nem adta nyomod alá a szerkesztő, hanem jutott a városban lako ismeroszeihez. A lap egyik munkalatsa, kire a tavirát nyomdaalvarasa bizva volt, a tavirát-hivatal által elhanyaglan rott szavakat így olvasta: »Zombori színház az. Az oszre ekeksül.” Ebből meg olyan tuzlarna lett másnag a városban, hogy annál a Ringszínház egésze sem idézett elő nagyobbát.

Egy elsőrendű vidéki színházvezetőt, midőn az, új állomása helyére megérkezett, a helyi lap újonászsa, a következőkép üdvözölte, ugyesen összeszedve, a darabok ezimét: „AZ új házúr tegnap a Kornévilli harangok zugása mellett tartá bevonulását színházunkba. A köket maga köré gyujtót többnyire új emberek, kik a közönség pártolásiért miut Kerek lépnek fel, kizárva maguk közül a „pártitokot.” A „rendelő óta” „Dr. Klaus taplatatos kezelése mellett, a „falusiak” számlára is nyitva áll, és ha a „dekete orvos” az első rezeptelt „szeloburdi” módra „Válmuk el-t praescribált is, ez csak annyiban jelent ezézást, hogy most „Két év mul-tan” már nem leszünk kénytelenek oda menni „a hol unatkoznak,” hanem csakis oda „a hol mulatnak.” Elfogadjuk e ezézást mint azon „láncz”-ot, mely lennünk a „Beesülést”-ra fogadott „rendkívüli előad-isok”-hoz fog lazni. Böles emberek és a „tudos nok” azt állítják, hogy a házasságok minden „Szerelemi bájtjal” és „Üdösöké” nélkül az „egben” kötöttek; ez mi „Ae-sopus” meséket tekintjük, — meg kell azonban engedni, — hogy a jelen házasság meg a mai „színtanyomogás”-on időben, a „hol”-lepten nyomom, „den az eryo ny-mesen kas” sem „kénytelen házasság”-ot srol a tel me-gyagynak gyozode, hogy „Choufleuri ur ottion lesz” mindig, abba hagyja az „Utazást a föld körül” és oly „Szamitrok”-kal veszi magát körül, kik teljesen kizár-jak az „Hlaberek” után bekövetkező „Csodót.” Ne akar-jon sem „Flouzibus” sem „Tékozó” lenni s maradjon o „Alhatatos fejedelm” a világot jelentő deszkának. — Mint ílyet, szívóbul üdvözöljük városunk falai között. Sz.—

Bemeget a gondnok a convictusba vizsgálni, kijár-e kelőkepen minden. Többek között így szól: „Atjanak egy kis kenyert, hadd kostonjan unne-e valami buja? Jögtön nyujtjak feleje tizen is az egész portán, tessék, tessék. Csak egy falatot adjanak, az is elég lesz kos-tólul, szel a gondnok. Fölirgik erre egyik szitya s így szól: Tessék itt van namam egy kait, ugyis kutyának szándam.

Harminez nap . . . ? A „Texas sítung” ez. amerikai lap egy eitelről tesz emítést, kit harminez napi fogsguogdostere itelek. Harminez nap? kerit megbot-tankozással az eliteit. Hat ezt nevezik onogizsgának, uram? Harminez napot adtak nekem ugyanly tettemert uram a telen, midon a napok oly rövidék voltak, midőn kiadhatta magát az ember, de ebben a kutyán melegben, malon a napsugar es a legy egy arant bossz-szantjak s legesebb amából keitik fel az embert! A bíróság belatata e kilogus meitanyos voltas s husz napra szallitotta le a jo maadur bünteteset.

Sheridan új, ki szellemi tekintetben messze el-maradt atyjától, a cambridger egyetemről hazakerkett. „Mino alkalmazast onajtas, mino pályat fogva valasz-tani?” kerde a gonos atya, „mjad csak akca vaiam,” valaszolt a fia „parlamentu tagga valasztom magamat, s trom homlokoma „kiberelhető.” „De ne feledd melie lenni „unfurnished” (butozoatlan, utes),” jegyzte meg gyonyos az atya.

hogyan halaszszák a mennyköt. A vilányvilágias es telonul koszakzabak szinte minetetlen, hogy egész lanu ünemen vilámat halaszni, pedig ez megtörtent e napokban lmeestváron, hol nagy zivatart volt s a viláam becsapott a patakba. Nemany valadkozo szellemu ember elhatározta, hogy vegre valaiana meggyozodeset fog sze-zenit arrol, hogy milyen a mennyko. Nosza hajat hoz-nak s egész buzgalommal el kezitek a mennyköt keresni. A hait nepe antatos hgyelemmel s visszafogott lelek-zettel várta a csoda megjeleneset. Az egészpakatot fel-kutatnak, de a mennyköt nem sikerül feltalálni, s így az ünneplavik tudományszomja ezuttal nem lett kielegetve. Hat minesen ünneplaván tainfo vagy pap?

A közönség köréből.*

Köszönetnyilvánítás. Zomborban keresztül utazva, egyik gyermekem megbetegedett és ezen alkalmánál Dr. Sági Sándor meggyi k. orvos tanácsát voltam bátor ki-kereni. Nevezett orvos ur gyermekemet a legjobb leiki-smerettel gyógykezelte és atyanál igen által is ápolta, úgy, hogy már néhány nap múlva egészségese tovább utazhattnak. Kötelességemnek tartom tehát Dr. Sági úrnak ezemel is egy a magam, mint családom nevében halas elismerésemel nyilvánítani.

Reile Frigyes,
főújsz. austriai nagyzso.

Köszönetnyilvánítás. Alutótt f. hó 5-én breszt ven-ven Zombor sz. kir. városától, halás köszönetemet nyilvánított b. c. közönségnek az üzletem irant eddig tanusított bizalmért. Kerve tovább is b. földmúlást meg-örizni, s budapesti üzletemet is figyelmükbe ajánlva maradtam

Zombor 1882. augusztus 5. én.

Mely tisztelettel
Klapka János.

* E rovart alatt közlötökreket feleleséget nem vállal a Szerk

Raum ist in der kleinsten Hütte . . .

(Level, mely társadalmi czikknék is bevállik.)

Édes barátom!

Képzelve, ma ép oly szellemtelen hangulatban vagyok, mint az idő; a mi nem csodálatos, mert tudva van, hogy az időjárás nagy befolyást gyakorol a kedély-hangulatra. És mivel ma oly csuf, borult mezbe burkolta az ég máskor oly ragyogó arczulatát, és az eső csak egy szakad, mintha öntének, következőképpen olyan vagyok, mint egy „ördög kötötté rokka.” Kérem adjon hálat az istennek, hogy most maga nincs a közelben! Tudja, mit kapna? Égy igen-igen nem szeretetreméltó tekintetet, durczás ajkbiggyeszéssel kísérve, kérdésére legfőbb az íél tuczat igent, vagy nemet és legfőbb az egy párszor azt hallaná: „Szent ég, mennyire kálhatatlan ember maga.” — De mégsem. Fontos válaszom van idealisztikus gondolkodására vonatkozólag s az idő éppen alkalmas arra, hogy elmondjam.

Képzelve el tehát, hogy ön jelenleg itt van szobámban. Én legudvariasabb mosolyommal mutatok egy fauteillra, míg ön egy régi ismerős bizalmával a causeuse-ön foglal helyet.

Én megszokott helyemen a kandalló előtti ringaszéken nyugszom és társalgás közben megkínálom ön legillatosabb cigaretté-jeim egyikével. Mindketten rágyújtunk a picziny „reine d' Izabelle”-re, melynek bodor kék karikái nesztelen fodroknak menekülnek a szoba mennyezetére.

S most vegye csak elő kedves barátom onnan az íróasztalomról Schiller költeményeit. Megtalálta? Jól van! Most pedig üsse fel a harmadik lapot és olvassa: „der Knabe an der Quelle” című hangulatterjes versét. Kitérnem olvasom. Most pedig ismételve megégyezzer az utolsó két sort, melyet levelében is idéz: „Raum ist in der kleinsten Hütte” — — — ha dd mondjam meg erre véleményemet!

Eszmének gyönyörű, mely csupán abban a világiági perczben fogazik meg az agyban, ha szarvas paripánkon repülünk fel a Parnassus messze távolból íntegző bérceire. Ekkor utunkat rozsák szegélyzik, ábrándvilágunk tulesapogó képelete valosíthatatlan aranyos fellegvárakat rajzol elénk. Itasultak vagyunk. Érezünk homlokunkon a múzák édes sókjait, szemünk előtt látjuk egy diadalmas tomeg babérant, melynek diresnégése mind nekünk szól. Azt hisszük a napsugár csupán érettünk özőnik oly aranyos fényvel, a csalágy csupán nekünk zeng oly epedően, és mintha az esteli szello langy fualma csak nekünk susogna édesdeden fulunkbe csabaszavait, mintha a virágok zrei csak érettünk tárnák ki gyöngyharmattal tele sirt szirmaikat, mintha minden mi szép, tökélyes, egyedül csak a miénk volna — — mert költők vagyunk.

Ezek az ábrándok . . . a való egészen más színben tünik fel.

Nem tudom, hogy Schiller válaikozott volna-e elédegelmi szerelme tárgyával egy gunyhókában, melynek tetején beülnek a hideg eső, szél, fagy, míg a dermesztő hidegben oly veres virágok nyílnának ideálja ortán, hogy rögtön vége lenne a költői illúsióknak, és elmenne a kedve a „gunyhócska”-tól . . .

Egy pár napig tán elsóhajtozónak szerelmeseként, mint a bugó galambok, jóllaknak virágillattal, a szello alomba ringatna őket lágy zeneként és a holdsugar helyettesítene a lámpa fényét . . . de eluonnek a mezes napok, s kezdenek lassanként egymásra unni! Ugy hiszem vége szakadna hamar a gunyhóbeli plátói érelemnek, és az idylli élet helyett egy jobbra, másik balra menne — — kiumpit kapálni . . .

Hizgye el, hogy nem ér semmit az a Schiller-fajta gunyhó, — jobb az, ha mindjárt hazeska . . . Nem vagyok olyannyira a materialismus híve, hogy azt mondanám, miszerint szerelmeiből ne hazasódeik senki, és csupán a kedvező anyagi viszonyokat tekintse . . . Ezt nem mondom. Sot megvetem az oly embert, ki csupán a Mammon szobráinak hodol. Nostiljon mindenki szerelmeiből, de csak úgy, ha — tán nem is fényes, — de kellő anyaggal rendelkezik, hogy családját tisztességes módon tarthassa el. Mert szaporodik el a nihilisták, kommunisták, socialdemokraták száma? Mert ez a proletár nép megmondandó, tekintet nélkül arra, hogy képes lesz-e egy több tagu családot eltartani nyakra-főre hazasódnak.

Azutan ha dolgoznak is, a munka gyümölcsét, mert nem elég a kenyérre, eldörbözölnek a korszámban. És tele torokkal kiáltják azután: hogy chesek és nincs kenyerek!

Nem akarom tovább fejtegetni eszmémet, félve, hogy igen orós replikák kell hallanom, csupán annyit jegyzek meg végezettel, hogy mindazok, kik nosztálni akarnak, fontolják meg előbb jól e lépésüket!

Barátnoje:

Isis.

Egy derék apa.

— Rajz az életből. —

Írta: Reiner Ilona

Van abban valami lélekelmo, mikor azt tapasztaljuk, hogy nem mindannyian vagyunk gyarló, előítéletes emberek, hogy az a pessimistikus világnézet, mely a mai erkölcsök, a mai társadalmi élet láttára önkénytelenül lopozik agyunkba, nem egészen indokolt, mikor egysoval, azt látjuk, hogy vannak még derék emberek a világon. Ez olyan igazán jól esik. Mintha éreznék a civilizáció erőteljes elonyomulását, mely mondani látszik: meg kell törnie az előítéletnek; el kell tűnnie a homalynak; kell, hogy végre minden ember helyesen tudjon gondolkodni.

Egy férfias, nemes cselekedet azt a hatást idézi elő, mintha az egész emberi nem jótéteményben részesült volna.

Egy nagylelkű tett száz ember hitét megerősíti. . .

Waldner Arthur, a dús gazdag „Waldner és fia” czég egyetlen örököse megpillantja a „keresepi temető”-ben Lenkei Irma kisasszonyt egy szegény, de becsületes szabónak leányát, ki maga is kézi munkák készítésével járul a szegények, de rendes háztartáshoz.

Waldner Arthur a tetőtől-talpig divatos uracs, ki a főváros elite világától le a könnyelmű virágáros lánykái, a „váci utca” divatos szépeitől a cifra ballerinák egyaránt otthonos és a kiről feltehetjük, hogy eléggé tisztult fogalmakat szerzhet a szép- és nemesről: — Lenkei Irma kisasszonyt fölötté érdekesnek találja.

A lányka arczában van valami komolyság, határozottság, mely nekí imponál, szemében az a deleges erő, mely öt önkénytelenül magához vonzza, vonásain hív és bensőség, az a szelid nyíltság, mely az első pillanatra felkelti a bizalmat.

Arthur elhatározta magában, hogy megtudja kiletét, megismerkedik vele. Az első találkozás bívös behatása alatt nem forgott egyéb eszében, mint hogy érdekes ismeretségre tesz szert.

Nyomába volt mindaddig, míg a lányka haza nem tért. Megjegyezte magának a lakást s másnap felkereste azon ürügy alatt, hogy ruhát csináltat magának. Irma kisasszony pongyolába volt, s mondanom se kell hogy Arthurnak jobban tetszett.

Arthur ügyes társalgó lévén alkalmat talált a lánykával beszélni elégedni. Irma okosan válaszolt, — szavai egyszerűek, kerestelenek, modora elfogulatlan, nyájas, nemis bizalmas, nemis hideg, nemis tetszelgő, nemis közönyös, de fölötté tapintatos, s mondhatnám kategorikus volt.

Arthur ugy találta, hogy nagyon szellemes. Azt vélt észre, hogy igen-igen kedélyes. Ugy vélte, hogy bármely előkelő hölgy társalgási képességével kiállana a versenyt.

A ruhakészítés ürügye alkalmat nyújtott neki többször is ellátogatni.

A vége az lett, hogy — a nyájas olvasó előre tudta nemde? — szerelmes lett belé. Egészen hétköznapi história. De ne feledd el nyájas olvasó, hogy Arthur nem az a köznapi ember volt, a kinek a szívében szalmatüzként szokott fellohogni a szerelme. Arthur büszke s nemes férfi, a ki mind e máig nem érzett, nem színelte, s nem vallott szerelme. Ez mindenesetre oly jellemvonása, mely nagyon sok férfi fölé helyezi.

Azon keveseknek egyike volt ő, a ki az életből nem akart regényt csinálni, csalódni s csadni, avagy szerelmi huza-vonásokkal szorakoztató órákat teremtetni, köteteket szentelni a szerelmes leveleknek, hosszú fejezeteknek mámoros idyleknek, édes keserű találkákknak, a la Boccaccio átéli. . .

És az a való, hogy ha a szerelme tiszteltre méltó érezt, úgy akkor legyen meg neki az a nemes czéla, mely a társadalom szoros kapcsolcsal egybefűzi . . . ne jatek, hanem komoly igyekezet legyen, irányulva egy nagyon régi, de azért mindig új viszony megkötésére, mely az oltár előtti örök buség fogadásában nyilvánul. Azt mondani „én szeretlek!” ez családtság. Azt mondani: „én nőül veszek” az az igazi szerelmi vallomás.

Arthur ezt mondta Irmanak, s e szó kizár minden kétséget. De ez ígért fejében nem kívánta anticzipálni a gunyóroket, hanem megmaradt békén ama korlátlan túl, mely az ígérteit a teljesítéstől elválasztja.

De (ilyen „de”-nek mindenütt elő kell fordulnia) volt valami bökkenő a dolgban. Egészen hitvány akadály, a mely azonban még manap oly nagy, hogy a genre „borzasztók” legtragikusabb nemei sem tudták lerombolni. Az a bökkenő nem volt egyéb, mint hogy

Arthur a milliomos „Waldner és fia” czég egyetlen örököse, holott Irma csak a szegény szabó leánya volt.

Egyébiránt ezen akadály nem Arthurnak vetett gátat szándékában. Ő szeretett, s a szerelmes ember nem ismer akadályokat, melyeken könnyű szerrel túl ne tenné magát. A mi őt illeti: kész volt a leányt nőül venni, habár az egész világ anathémát kiáltott volna fejére. De ha a világ nemis, első helyt atyjával a vagyónára busze kereskedővel kell vala összeütközni, a ki a szerelme hízelgő közreműködésével nem azért gyűjtött halomra kincseket, hogy az áron a rang a születési fény latorjájának akár mily magas fokára ne akarjon feljutni. . . Legalább így szokott ez átalan lenni s Arthur bármennyire becsülte atya felvilágosult szemlát, e tekintetben teljes joggal kételkedhetett benne. A kételyt pedig fokozza az a vágy, melyet minden áron ki akarunk elégíteni. Mindent könnyebben vélünk elérhetni, mint boldogságunkat. (Vége köv.)

Közgazdaság.

Heti jelentés a budapesti gabonázásról.

Budapest aug. 4. 1882.

Steiner József gabona és bizományi üzlet tulajdonos jelentése.

Az esős időjárás akadályozza a cséplési munkálatokat, készletek eszékely, melyek nem elegendők a külföldről érkezett rendelmények teljesítésére. A hangulat ropant szilárd, az árak emelkedtek. Alomásokon sokkál elonyosban eszokódhatok az árak, de csak, úgy, hogy azok, kik a helybeli piacra köldik az eladást, jellekényen szenvednek ahöz képest, mintha a feladási állomások adnak el kivételre, hogy a gabonaszállomány a közvetlen díjszabás teteiben továbbtáskék. Buza szilárd, 75 kral. emelkedett. Tiszavízűk 11.20. Pestmegye. 11 frig. Bácsági 10.86-ig Fehermegyi 10.80-ig kelt. Gyongyoson 82 kl. 10.45. Miskolczon 80 kl. 10.20. Pottán 82 kl. 9.00 kelt. Oszre záru 10.05 pénz, tavaszra 9.83 pénz. Rozs 40 kral emelkedett, 7.40-ig, Hatvan 7.20. Apcz-Szántó 7.16. Nyíregyház 6.50. Debreczen 6.65, oszre 7 frig. Arpa 40 kral emelkedett. Takarmányár 6.60-ig. Mezőturon 6.20. Szoboszlón 6 frig, egetni való Miskolczon 7 frig. malata Füzest-Alony 7.40. Ersekújvár s fr. Z a b szilárd, 7—7.40-ig kelt, Gyongyoson 6.80. Szolnok 6.75, oszre 6.40 pénz, tavaszra 6.23. Tegei változatlan, 7.00—7.70. teli honapokra Gyertyános 4.70 kottett. 1783. maj. jun. 5.92 pénz. Bab, torpe szilárd Gyongyoson 12.50—17.50-ig, Moor 12.45 kottett. Repeze szilárd, bácsági 13.00. Káposzta 14.23. Vadrepeje aug. szept-re 7.50—7.50-ig. A kiskindán 6.95. Repezealj 37 frig. Repezelagógácsa 6.75. Lezmag 14 frig 50.

Kozraktári illeték átmeneti forgalomban egy kocsiakom után a lovarosi kozraktárakban 7 frig 5, az osztrak állmasvut kozraktárakban 5 frig 20. — Penzelejelet 4 kamtra nyujtok ügyfeleimnek heraktározott árakra es allomasi toladasi vevényekre. Szakkölcsönjöt megújónomnak hetenként darabonként 1/2 krt.

Felolós szerkesztő:

MÜLLER GYULA.

Kiadók és laptulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

Egy tanoncz

kerestetik

Falcione Gusztáv

fűszerkereskedésébe

Zomborban.

Két jó tanoncz

SCHÖN ADOLF-féle

könyvkereskedés és

könyvkötészetben

felvétetik.